

Let op: De beoordeling van de aard, mate en duur van de blootstelling moet jaarlijks worden uitgevoerd en op schrift worden vastgelegd.

4.1.3 Standaard risicoklassebeoordeling bij sloop

De indeling in risicoklassen bij verwijdering van asbesthoudende materialen voer je uit met behulp van SMA-rt (StoffenManager Asbest). Dit is een digitaal instrument dat via [Smart Ascet](#) beschikbaar is. Hiermee beschrijf je een voorstel voor de sloopmethode.

In de SMA-rt zijn voorzorgsmaatregelen beschreven om bij bewerking of verwijdering van aan asbesthoudend materiaal, blootstelling aan en verspreiding van asbest te voorkomen. De Stoffenmanager (SMA-rt) is de praktische uitwerking van het [TNO-rapport R2004/523 Risicogerichte classificatie van werkzaamheden met asbest](#).

Bij het slopen (of verwijderen) van asbest gelden daarnaast nog enkele aanvullende maatregelen, die zijn opgenomen in de Arbowetgeving en het Asbestverwijderingsbesluit 2005. In [paragraaf 9](#) lichten we deze maatregelen nader toe.

Asbestwerkzaamheden in risicoklasse 2 of 2A mogen alleen door gecertificeerde asbestverwijderingsbedrijven worden uitgevoerd (zie regeling '[Certificatieschema voor de Procecertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering](#)').

Validatie en innovatiepunt

Op 2 juni 2020 is het [Validatie en innovatiepunt](#) (VIP) voor beoordeling van methoden in de asbestverwijdering geopend. De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft het RIVM opdracht gegeven om dit orgaan te organiseren en te faciliteren. Partijen die nieuwe methoden hebben ontwikkeld om specifieke asbesthoudend materiaal veilig te kunnen verwijderen kunnen het VIP verzoeken die te beoordelen en te adviseren over opname van die innovatie of werkmethode in SMA-rt. T

Let op: Tot heden (juni 2022, opm. auteur) zijn er twee werkmethoden door het VIP goedgekeurd om toe te laten tot risicoklasse 1 en op te nemen in SMA-rt, namelijk:

- Verwijderen van verschillende hechtgebonden asbesthoudende toepassingen.
- Veilig verwijderen van rioleringselementen met asbesthoudende voegenkit.

Op basis van het Arbeidsomstandighedenbesluit per 1 januari 2018 betreffende de regels met betrekking tot de blootstelling van werknemers aan de risico's van asbest, wordt een beknopte toelichting op de risicoklasse bij sloop gegeven. In [paragraaf 13](#) gaan we hier dieper op in.

4.1.4 Risicoklasse 1, blootstelling lager dan de grenswaarde (2.000 vezels/m³)

([Hoofdstuk 4, Afdeling 5, paragraaf 3, art. 4.44 t/m 4.47c Arbobesluit](#))

A. Beperking van de blootstelling

Algemeen geldt dat de blootstelling aan asbest zo laag mogelijk moet worden gehouden. Hiertoe moet je bij het verwijderen van asbest methoden en technieken van de hoogst beschikbare kwaliteit toepassen. Om een zo laag mogelijke blootstelling te realiseren, moet je de volgende maatregelen inachtnemen:

- Het arbeidsproces zodanig inrichten dat geen asbeststof wordt geproduceerd. Als dat technisch niet mogelijk is, dan mag er in ieder geval geen asbeststof in de lucht vrijkomen.
- Installaties en uitrusting die worden gebruikt bij het onderhoud en het verwijderen van asbesthoudende materialen, zindelijk houden en na gebruik grondig reinigen.
- Asbesthoudend afval direct 'dubbel' verpakken in gesloten verpakkingen, zodat ook het vrijkomen van asbestvezels tijdens opslag en transport wordt tegengegaan. Dit kan bijvoorbeeld in plastic zakken, bigbags of containerbags. Daarbij moet zo weinig mogelijk lucht in de plastic zakken achterblijven. Zakken moeten vooraf worden gecontroleerd op beschadigingen; beschadigde zakken mogen niet worden gebruikt
- De plastic zakken, bigbags en de containers voorzien van het 'asbestetiket' met de vermelding: 'Voorzichtig bevat asbest', conform het [Productenbesluit asbest](#).

B. Voorlichting en onderricht

Je moet werknemers voorlichten over gevaren van het omgaan met asbest en instrueren over maatregelen die je neemt om blootstelling te voorkomen. Betrokken werknemers moet je, direct bij constatering daarvan, op de hoogte brengen van overschrijding van de wettelijke normen. Met hen (of met hun vertegenwoordigers) moet je overleggen hoe de te hoge blootstelling veroorzaakt wordt en wat eraan kan worden gedaan. In spoedgevallen – als er redelijkerwijs geen tijd is voor overleg – kan je als werkgever zonder overleg maatregelen nemen en deze achteraf bespreken. Daarnaast moet je werknemers informeren over het belang van de voorschriften die de veiligheid en gezondheid bij het werken met asbest zoveel mogelijk waarborgen.

C. Metingen van de blootstelling

Als werkgever ben je verplicht periodiek metingen uit te (laten) voeren naar de concentratie asbest waaraan jouw werknemers zijn blootgesteld. De uitkomsten van de metingen moeten getoetst worden aan de grenswaarde. Daaropvolgende metingen en eventueel te nemen maatregelen zijn afhankelijk van de uitkomsten van de metingen. De ondernemingsraad of, bij het ontbreken daarvan: de betrokken werknemers, moet je in kennis stellen van de resultaten van de metingen, voorzien van een toelichting.

D. Aanvullende maatregelen bij overschrijding grenswaarde

Voor de asbestconcentratie in de lucht zijn grenswaarden vastgesteld die niet mogen worden overschreden. Indien de onder A genoemde maatregelen niet leiden tot een blootstellingsniveau lager dan de grenswaarde, moet je onmiddellijk maatregelen nemen om de blootstelling tot een zo laag mogelijk niveau terug te brengen. De ondernemingsraad of, bij het ontbreken daarvan: de betrokken werknemers, moet je ook in de gelegenheid stellen een oordeel te geven over deze maatregelen en in kennis stellen van de meetresultaten. Maatregelen zijn:

- De oorzaken van de overschrijding van de grenswaarde opsporen, teneinde deze te kunnen wegnemen.
- De werknemers die werken in een gebied waar te hoge blootstelling aan asbest plaatsvindt verplichten ademhalingsbeschermingsmiddelen te dragen. Ook de rest van het lichaam dient te worden beschermd (zie paragraaf 5).
- Het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen geen blijvende maatregel laten zijn. Door maatregelen aan de

bron moet worden bereikt dat de blootstelling aan asbest zo laag mogelijk en in ieder geval beneden de grenswaarde blijft.

- Nadat de benodigde maatregelen genomen zijn, de asbestvezelconcentratie in de lucht opnieuw meten en bepalen volgens welke risicoklasse de werkzaamheden uitgevoerd moeten worden.

E. Visuele inspectie

Na afronding van de werkzaamheden vindt een visuele inspectie plaats, waarbij vastgesteld wordt dat de aanwezigheid van asbest niet meer visueel aanwezig is.

F. Melding

Als werkgever ben je verplicht de werkzaamheden met asbest te melden aan de Nederlandse Arbeidsinspectie (via LAVS). In de melding moet je aangegeven:

- De plaats waar de werkzaamheden worden verricht, datum en tijdstip aanvang, aantal werknemers.
- De gebruikte typen en hoeveelheden asbesthoudende producten.
- De verrichte werkzaamheden en toegepaste procedés.
- De maatregelen die zullen worden getroffen om blootstelling van werknemers aan asbest te beperken.

Hernieuwde melding is nodig als zich belangrijke veranderingen voordoen in de aangemelde zaken.

De ondernemingsraad of, bij het ontbreken daarvan: de betrokken werknemers, moet je in kennis stellen van de inhoud van de melding.

4.1.5 Risicoklasse 2, blootstelling aan chrysotiel hoger dan de grenswaarde

([Hoofdstuk 4, Afdeling 5, Paragraaf 4, art. 4.48 t/m 4.53 Arbobesluit](#))

In arbeidssituaties waar de grenswaarde door chrysotiel wordt overschreden zijn naast de hiervoor genoemde verplichtingen de volgende maatregelen A tot en met G vereist.

A. Werkplan

De werkzaamheden moeten zijn beschreven in een werkplan dat op de locatie aanwezig is. De asbestwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd onder toezicht van een deskundig toezichthouder asbestsloop (DTA) door een DTA of een deskundig asbestverwijderaar (DAV), conform het 'Certificatieschema voor de Procecertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering'.

In het werkplan moet je de resultaten van de asbestinventarisatie opnemen en de maatregelen omschrijven. In ieder geval dien je te beschrijven:

- Het ter beschikking stellen en het verplicht dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen (pbm's).
- Het aanbrengen van waarschuwborden aan of bij een ruimte waar overschrijding kan worden verwacht.

- De maatregelen welke je neemt om verspreiding van asbest(stof) te voorkomen.
- De namen van de werknemers, aard van de werkzaamheden, duur en plaats.

B. Persoonlijke beschermingsmiddelen

Medewerkers moeten verplicht passende ademhalingsbeschermingsmiddelen gebruiken met filters met P3-kwaliteit; vanaf 1 januari 2015 dient jaarlijks een masker-fittest te worden gedaan om de effectiviteit van het model en maat van het masker te borgen.

Ook is het verplicht om beschermende kleding te dragen. De kleding moet na gebruik als asbesthoudend worden behandeld en worden weggegooid dan wel gereinigd in een daartoe speciaal ingerichte wasserij.

C. Hygiëne

Op de werkplek geldt een rookverbod. Eten en drinken op de werkplek is eveneens niet toegestaan. Als werkgever moet je zorgen voor een gelegenheid waar jouw werknemers zonder gevaar voor blootstelling aan asbest kunnen eten en drinken. Ook moet je voor de werknemers een was- en doucheruimte beschikbaar stellen en regelmatig schone bedrijfskleding verstrekken (zie [paragraaf 6](#)). De werkplek is gemarkeerd en afgebakend; niet bij het werk betrokkenen hebben geen toegang tot het afgebakende gebied.

D. Arbeidsgezondheidkundig toezicht

Je moet de werknemer in de gelegenheid stellen een arbeidsgezondheidkundigonderzoek te ondergaan, voor of bij aanvang van de werkzaamheden waarbij blootstelling aan asbest te verwachten is (zie hierover [paragraaf 7](#)).

Ten minste eens in de drie jaar moet je gelegenheid geven tot een herhalingskeuring. Indien het arbeidsgezondheidkundigonderzoek daartoe aanleiding geeft, moeten maatregelen worden genomen om gezondheidsschade als gevolg van de blootstelling te voorkomen.

Dit medisch onderzoek is vooral een keuring van de geschiktheid tot het dragen van een gelaatsmasker. Het kan tevens worden benut om voorlichting te geven over de gezondheidsrisico's van asbest (met name het extra risico van asbestblootstelling in combinatie met roken).

E. Registratie

Van iedere werknemer wordt in een persoonlijk register aantekening gehouden van de hoogte en de duur van de blootstelling en van de aard van het werk.

F. Opslag van gegevens

De blootstellingsgegevens en medische gegevens moeten worden geregistreerd en opgeslagen in een dossier (zie hierover [paragraaf 7](#)).

G. Eindbeoordeling